

Regler för hantering av växtskyddsmedel på gårdsnivå

Seminarium den 2 oktober 2019

Susanna Hogdin
Susanna.hogdin@havochvatten.se

Havs
och Vatten
myndigheten

Direktiv 2009/128/EG om en hållbar användning av bekämpningsmedel

- Trädde ikraft i november 2009
- Minimidirektiv som reglerar *användningen* av växtskyddsmedel
- Kompletterar EU-gemensamma regler om utsläppande av bekämpningsmedel på marknaden samt regler om livsmedelssäkerhet
- Har implementerats i svensk rätt genom fo (214:25) om bekämpningsmedel samt en rad olika föreskrifter från olika myndigheter

Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel

- Gäller bekämpningsmedel som utgör växtskyddsmedel
- Skyddsavstånd till diken, vattendrag och brunnar vid spridning utomhus (3 kap)
- Utspädning, blandning, påfyllning och utvändig rengöring av spridningsutrustning – begränsningar och skyddsavstånd (4 kap)
- Förvaring av växtskyddsmedel – kompletteras med ytterligare krav från Kemi och AV (5 kap)
- Skyldighet att underrätta vid förorening (9 kap)
- Särskilda krav på tillstånd
 - Inom primär och sekundär skyddszon inom vattenskyddsområde (6 kap)
 - Enligt 2 kap 40 § fo om bekämpningsmedel för att använda växtskyddsmedel på vägområden, på grusytor och andra mycket genomsläppliga ytor, och på ytor av asfalt eller betong eller andra hårdgjorda material (7 kap)

Direktiv 2009/128/EG, Artikel 11, - Särskilda åtgärder för att skydda vattenmiljön och dricksvattnet

Medlemsstaterna ska se till att lämpliga åtgärder vidtas för att skydda vattenmiljön och dricksvattenförsörjningen mot effekterna av bekämpningsmedel.

Åtgärderna ska innefatta skapande av buffertzoner av lämplig storlek för att skydda vattenorganismer utanför målgrupperna och **säkerhetszoner för ytvatten och grundvatten som används för uttag av dricksvatten, där bekämpningsmedel inte får användas eller lagras.**

- Säkerhetszoner omnämns också i artikel 7 i vattendirektivet – som en möjlighet
- På ett generellt plan har artikel 11.c implementerats genom Naturvårdsverkets spridningsföreskrifter
- Vattenskyddsområden kan innehålla zoner med förbud mot användning av växtskyddsmedel – därför ska sådana förbudszoner om växtskyddsmedel anges särskilt i Vic Natur

SJVFS 2014:42 - föreskrifter och allmänna råd om integrerat växtskydd

- Förebygga
- Bevaka
- Behovsanpassa
- Följ upp

Integrerat växtskydd – IPM

Integrerat växtskydd, IPM, handlar om en hållbar användning av kemiska växtskyddsmedel. Genom att kombinera olika typer av åtgärder bekämpar du ogräs, svampsjukdomar och skadeinsekter. IPM står för Integrated Pest Management.

SJVFS 2014:35 om behörighet att använda växtskyddsmedel

- Utbildning och utbildningsbevis för att kunna ansöka om användningstillstånd (2 kap)
- Användningstillstånd (3 kap)

Jordbruksverket Enklare tillsammans

Lättläst | Lyssna | English/Deutsch | Mina sidor

Letar du efter något?

Start Landsbygd & fiske Stöd Miljö & klimat Djur **Odling** Handel & marknad Tillsyn Konsument

Startsida > Odling > Växtskydd > Att använda växtskyddsmedel > Behörighetsutbildning

Att använda växtskyddsmedel

Behörighetsutbildning

Frågor och svar om växtskyddsmedel
Funktionstestare
Förnya din sprutjournal
Obligatoriska funktionstest
Skötsel av sprutan

Behörighetsutbildning för dig som använder bekämpningsmedel

För att du ska kunna hantera och använda växtskyddsmedel på rätt sätt i jordbruk, skogsbruk, trädgårdsodling, parkskötsel, golfbanor eller sälja växtskyddsmedel krävs det att du blir godkänd på en behörighetsutbildning.

Du måste ha fyllt 18 år för att få använda växtskyddsmedel yrkesmässigt. Behörigheten du får är giltig i fem år och sen ska du vart femte år gå en vidareutbildningskurs för att få behålla din behörighet. Vilka kurser som planeras hittar du till höger.

Växtskyddsmedel delas in i olika klasser

Alla godkända växtskyddsmedel delas in i tre klasser. Medel i klass 1 och 2 får bara användas yrkesmässigt. För samtliga medel i klass 1 och klass 2 med en bokstavsbezeichnung krävs också särskilt tillstånd och utbildning för användaren. Medel i klass 3 får användas av var och en.

- Klass 1L: Växtskyddsmedel som endast får användas för yrkesmässigt bruk och av den som har användningstillstånd.
- Klass 2L: Växtskyddsmedel som endast får användas för yrkesmässigt bruk och av den som har användningstillstånd.
- Klass 3: Medel som får användas av alla, det vill säga även privatpersoner.

Bokstaven efter siffran anger inom vilken verksamhet som växtskyddsmedlet ska användas. L betyder att växtskyddsmedlet används inom jordbruk, skogsbruk eller trädgårdsskötsel. Läs mer om behörighetsklasserna på Kemikalieinspektionens webbplats under rubriken Myndigheter.

Skriv ut sidan
Självservice (e-tjänster)
Rapporter, broschyrer och blanketter
Mina sidor

Mer information

Länsstyrelsernas och Jordbruksverkets utbildningar

Kursplan utomhus

Kursplan i och omkring växthus

Kursplan för grundutbildning och fortbildning i betning

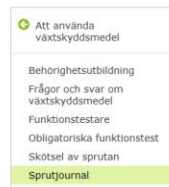
Kursplan skog, enskilda plantor

Utbildning för dig som säljer växtskyddsmedel

Training courses in the use of pesticides (information in English)

SJVFS 2015:49 - föreskrifter om dokumentationskrav för yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel

- Vem har utfört spridningen
- Vilket skifte
- Vilken produkt
- Vilken dos
- Vilken tidpunkt
- Skyddsåtgärder
- Etc

Sprutjournal

Dokumentera din användning av växtskyddsmedel!

Sprutjournalen är ett viktigt verktyg i växtskyddsarbetet. Inte bara för att du ska fylla de krav som ställs på dokumentation, utan också för att kunna följa upp effekter och komma ihåg varför du valt att göra på ett visst sätt. I integrerat växtskydd har du stor nytta av att anteckna så mycket som möjligt, det kan handla om aktuellt väder, bekämpningsteknik, grödans och skadegörarnas/ograsens utveckling med mera.

Sprutjournalen ska föras löpande och både du som utför arbetet och uppdragsgivare ska kunna visa upp dokumentationen om tillsynsmyndigheten (kommunen) begär det. Alltså, fyll i journalen direkt i samband med arbetet och se till att din uppdragsgivare får tillgång till materialet så fort som möjligt.

En bra grund för dokumentationsarbetet finns i Säkert växtskydds sprutjournal. Du hittar länken under Mer information.

Kom ihåg:

- Störst chans att dokumentationen blir korrekt och kommer till bästa nytta är om den utförs direkt i samband med att arbetet utförs.
- Sprutjournalen är en viktig del i det integrerade växtskyddet.
- Dokumentationen är viktig för spårbarheten i användningen om någon tvist uppstår.
- Om du inte har informationen tillgänglig vid tillsyn, så kan myndigheten ta ut en miljöansaktionsavgift.

Sprutjournalen som app i din mobil

I appen Sprutjournal kan du fylla i och spara dina sprutjournaler. Appen underlättar att journalen blir korrekt och komplett ifylld. Den fyller automatiskt i vissa uppgifter och kontrollerar att det valda preparatet är godkänt för den aktuella grödan. Dessutom finns de olika preparatens användningsvillkor tillgängliga i appen. Det är också lätt att skicka sprutjournalen vidare med e-post.

Du kan hämta appen här:

[Appstore](#)

[Google Play](#)

SJVFS 2016:23 - föreskrifter och allmänna råd om översyn, funktionstest och godkännande av utrustning för yrkesmässig spridning av växtskyddsmedel

- Sedan 26 november 2016 gäller att alla sprutor som användas yrkesmässigt måste vara godkända av Jordbruksverket
- För godkännande krävs funktionstest av utrustningen

SKSFS 2016:2 - Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om användning av växtskyddsmedel på skogsmark

- Krav på anmälan till kommunen vid behandling av arealer > 1000 m² dit allmänheten har tillträde
- Undantaget – punktbehandling och så begränsad omfattning att människors hälsa och miljön inte påverkas

Slutsats....

- Det finns många regler på området
- Mycket som tidigare reglerades i villkor i tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter regleras numera i generella föreskrifter, t.ex.
 - Funktionstester av spridningsutrustning
 - Förvaring av växtskyddsmedel
 - Fasta skyddsavstånd
 - Plats för påfyllning
- Om ytterligare regler införs lokalt är det viktigt att veta hur dessa ska fungera tillsammans med de regler som gäller generellt

